

PRED ODLOČITVI-
JO OZVEZNI SOCI-
ALNI ZAŠČITI

Vlada želi, da zvezno vrhovno sodišče takoj vzame v pretres pritožbo proti zakonu o socialni zaščiti, ki jo je vložil neki bosonski delodajalec.

WASHINGTON. — Kakor je znano, je bila vložena na zveznem sodišču tožba proti tistem delu zveznega zakona o socialni zaščiti, ki določa obdavčenje delodajalcev v svrhu podpiranja brezposelnih delavcev. Tožbo je vložil George P. Davis iz Bostonia, ki smatra, da je ta del zakona v nasprotju z določbami zvezne ustawe. Zvezno okrožno sodišče v Bostonu je o tej zadevi podalo odločitev, da je ta del zakona ustaven, in pritožba je bila odklonjena. Zdaj bi imelo o stvari odločati zvezno okrožno prizivno sodišče v Bostonu, tako tožitelj kot Rooseveltova administracija želite, da bi stvar uvelo v roke takoj zvezno vrhovno sodišče ter podalo končno odločitev. Zvezni davčni ravnačel Stanley Reed je naslovil na vrhovno sodišče apel, naj ne čaka odločitev okrožnega prizivnega sodišča, temveč takoj vzame v pretres Davisov priziv.

Vrhovno sodišče je pristalo, da bo takoj vzel v pretres amendiran Frazier-Lemkejev zakon o 3-letnem moratoriju na farmske dolbove. Prejšnji zakon, ki je določal 5-letni moratorij, je bil proglašen za neučinkovit.

Med odločitvami, ki jih je podalo najvišje sodišče, preden je odšlo na počitnice za dva tedna, je bila odločitev, da je zvezni zakon o embargu na izvoz orožja in muncije, ki je bil sprejet 1. 1934 in je dal predsedniku Rooseveltu moč prepovedati pošiljanje orožja in muncije Bolivijski Paraguayanu, ki sta se tedaj lepli za pokrajino Chaco, ustavljeno. Za ustavnost tega zakona je glasovalo sedem sodnikov, eden proti, eden pa ni bil navzoč, eden bolzeni. Mnenje, podano v tej odločitvi, se glasi, da je bistvene važnosti, da ima predsednik široko moč pri urejevanju odnosa v inozemstvu. Washingtonski politični krogi napovedujejo, da bo prišla zdaj kot posledica te odločitve nevrastna zakonodaja, ki bo dajala predsedniku Združenih držav moč, prepovedati takoj izvoz sировin kot muncije v vojskujoče države.

Obisk Zvonka Novaka

Včeraj se je oglasil v našem srednjištvu Zvonko Novak, ko se je vrátil iz New Yorka v Chicago, kjer živi njegova družina. V New Yorku se je mudil kakre mesece, tja pa je šel z namenom, da najde založnika za svojo v angleščini napisano poslovni, ki je zdaj v rokah nekega Newyorskega knjižnega jagenja. Zadnje dni svojega bivanja v New Yorku je skušal priti v občini stik z Louis Adamičem, ki pa se je ravno pripravljal na potovanje v Južno Ameriko in si imel časa za sestanek.

Pobiranje asesmenta

Društvo "V boju" in "Strugge" bosta pobirala asesmenti 23. decembra od 6:30 do 8:30 v Delavskem domu na Washington Rd.

Napetost v avtomobilski in jeklarski industriji

Nepokoj v obema industrijama je očiten in magnatje obeh industrij se boje, da bo vsak čas prišlo do trpkih bojev z organiziranim delavstvom.

WASHINGTON. — Možnost,

da bodo v avtmi in jeklarski industriji vsak čas izbruhnili resni delavski boji, postaja vsak dan bolj verjetna. Kampanja Lewisevega Odbora za industrijsko organizacijo je dobila novega razmaha in njegovi voditelji se že menjajo o štrajku. Vrsta stavk v tovarnih avtinih delov, je že začela vplivati na avtino producijo v središču avtne industrije, v Detroitu. V jeklarski industriji so pa organizatorji Lewisevega odbora že zabilo mogočno zagovozo v strukturo kompanijskih unij, katere so ustavili sledov boja ali stopinj, pravita lovca. Fantovi starši pravijo, da je samomor izključen, ker je fant delal in bil zadovoljen. Njegova smrt je zaenkrat zavita v popoln meglo.

Osleparjen za dva stotaka Včeraj sta dva moški, ki sta se predstavila za policaja, osleparila knjigovodjo Elmerja G. Hagemana za dve sto dolarjev. Hageman je bil pred nekaj dnevi priča neke prometne nesreči in neki moški, o katerem je mislil, da je bil policist, je vzel njegovo ime in naslov. Včeraj pa sta prišla k njemu omenjena moška ter izjavila, da se ga drži kot materialno pričo in da bo moral položiti \$300 varščine. Hageman, ki se namerava oženiti, je dejal, da ima samo dve sto dolarjev. Slepinja sta nato izjavila, da bosta že uredila, da bo prav, ga odvedla v banko, kjer je dvignil in jima izročil svojih \$200, nato sta ga pa poslala v glavni policijski urad, seveda samega, češ, da "ne bo v zadrgi", nato pa izginila. Ko je v policijskem uradu povedal svojo zgodbu, so mu povedali, da je bil nemarno ociganjen.

Otroško gledališče Jutri se bo začelo v mestnem avditoriju otroško gledališče (Children's Show) za "otroke od 6 do 66 let starosti", ki bo trajalo do 1. januarja. V programu imajo "ringelšpil", cowboyje, Indijance, klovne, trenirane kužke, "afne", kozle, pujske, mule in ptice, razne vožnje in dirke, cirkuske predstave itd. Program se bo začel vsak dan ob 11. dopoldne in bo trajal do 11. zvečer. Vstopnina za otroke pod 15 leti je 10c, za odrasle pa 25c. Stvar aranžira organizacija National Children's Exhibitions Inc. Če želite svojim otrokom in tudi sebi neprisiljene zabave, jih peljite te dni v mestni avditorij.

(Dalje na 2. strani)

"Vipavski raj," 312 SNPJ Društvo "Vipavski raj" št. 312 SNPJ je izvolilo sledeče uradnike za leto 1937: Andrew Božič predsednik, John Strancar Jr. podpredsednik, John Strancar Sr. tajnik, Krist Marc blagajnik, Joe Katzel zapisnikar, Alojzij Čebrok predsednik nadzornega odbora, dr. Skur, dr. Sieber in Dr. Angeline Dejak društveni zdravnik. Seje se vrše vsak tretji petek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Učila otroka krasti Zadnji četrtek so prijeli v neki departmentni trgovini v mestu neko 19-letno služkinjo, kateri plačuje neka družina na vzhodni strani po pet dolarjev na teden, da pazi na njihovo dejetno hčerko, mlada ženska, je pa zaupano ji dekletec vodila po departmentnih trgovinah ter jo naučila, da je zmkala razno blago s pultov. Ko so njo in njo varovanko prijeli, sta imeli s seboj tudi desetletno sosedovo hčer. Pri njih so našli par rokavic, dve jopici in eno svileno obliko.

Asessment Jutri zvečer se bo v S. N. Domu pobiral asessment za tamšec. Ne pozabite, priti poravnati istega.

Seja "Ivan Cankarja" Nocoj se vrše redna mesečna seja dramskega društva "Ivan Cankar" v navadnih prostorih, Predsednik.

Naši rojaki pomagajo španskim delavcem

"Proletar" je priobčil pismo rojakinje Frances Lagojeve iz Grasse Pointe, Mich., ki piše, da je dobila iz Španije pismo od priatelja Dragotina Gustinčiča, prostovoljca v mednarodni brigadi, ki se bori na strani španskega ljudstva proti fašističnim nasilnikom. Gustinčič piše, da je v imenovani brigadi precej Slovencev. Iz Amerike ni še nobenega Slovencev, pač pa več ameriških delavcev, med njimi tudi nekaj Črncev. Gustinčič nato prosi omenjeno rojakinjo, naj sporoči uredništvu slovenskih profašističnih listov v Ameriki, da želijo slovenskih milicnikov v Španiji, da bi jim pošljali po nekaj izvodov svojega lista. V zameno objubljajo poslati tem listom izvirna poročila o položaju v Španiji, seveda, če med tem ne pada v boju proti fašistom. "Prometač" poroča, da je tej želji že ustregla, zdaj pa smo težji naših milicnikov v Španiji ustregli tudi mi ter jim poslali več izvodov "Enakopravnosti" vključivo božično številko.

Fašistični 'jagenčki' v pravi luči

Ameriški reporter ve povedati, da se španski fašisti obnašajo kot divje zveri v človeški podobi!

CHICAGO. — Edmond L. Taylor, poročevalce čikaške Tribune v Španiji in predsednik angleško - ameriške časnarske zveze v Parizu, piše: "Francovi vojaki (španski fašisti) se obnašajo kakor stekli psi. Nemogoče je molčati o teh ljudeh, ki nastopajo kot branitelji zapadne civilizacije, vedejo se pa kot divje zverine. Duh, ki prešinja Francovu čete, je duh linčarske drhal. Več ko pol milijona Špancev je do danes padlo v tej bratomorni vojni, ampak večina teh žrtev ni padla na bojiščih, temveč v ozadju fronte, pod kroglama ali bajonetom Španjolske unije masnih delavskih shodi, na katerih so bile sprejete resolucije, ki zahtevajo od vlade, da podvzame takojšnjo in odločno akcijo proti fašističnim piratom. Učenje Komsomola je izvalo med ruski delavci masami silno razburjenje. Mornarji v černomorskih pristaniščih so poslali v Moskvo resolucije, v katerih izjavljajo:

MOSKVA, 22. dec. — Ko je

včeraj sovjetska vlada uradno naznaniila, da je nuka bojna la

daja Francovih fašističnih upor

nikov začala in uničila sovjetski

listov, ki je bil potreben

za podprtje francovih fašistič

čnih delavcev v Španiji, da bi

zavrnili fašistično piratstvo.

PRIVLAČNOST KOZMETIKE

NEW YORK. — Tu je pre

tekli teden zboroval konvenci

ja ženitvenih posredovalcev, ki

so mnenja, da ženskam pomaga

pri "lovu" kozmetika (puder,

rdečila itd.), vsled česar prip

očevalo ženskam, ki iščejo žen

nov, rabo teh sredstev. Moški,

pravijo, se sicer na glas spoti

kajo ob to, v resnici jim pa uga

ja. Tudi pravijo, da so ženske

bolj brihtne in hitrejše kot mo

ški, kadar je treba zagnati mrežo.

Ženske, ki pridejo k po

sredovalcem iskat ženina, tudi

rade zataje pol tucata ali magari cel tucat let.

Najstarejši slovenski

dnevnik v Ohio

Oglaši v tem listu so uspešni

Razburjenje v Sovjet-ski Rusiji

Masni protesti proti rebelnemu napadu na ruski parnik Komsomol. Ruske mase zahtevajo akcijo. Sovjeti utegnejo zahtevati, da se Francove ladje postavi izven zakona.

Španska vlada naznana, da so njene čete izvojevale na daljnje zmage nad fašističnimi uporniki.

MOSCVA, 22. dec. — Ko je

včeraj sovjetska vlada uradno

naznaniila, da je nuka bojna la

daja Francovih fašističnih upor

nikov začala in uničila sovjetski

listov, ki je bil potreben

za podprtje francovih fašistič

čnih delavcev v Španiji, da bi

zavrnili fašistično piratstvo.

EDWARD BO DICTATOR

PRAVI VEDEZEVALKA

PARIZ. — Francoska vedeževalka Genevieve Zaepfel je pretekli teden napovedala, da se bo Edward, bivši angleški kralj in zdaj vojvoda windsorski, vrnil na angleški prestol kot diktator in sicer prej nego si ljudje mislite. Vedeževalka, ki ima mnogo oboževateljev, zlasti od kar je točno napovedala etijsko vojno, vojško zasedbo Polonije in špansko civilno vojno, napoveduje za l. 1937 same slabše stvari: vojno, politične bitke in lakote. Med drugim napoveduje Mussolinijev konec in da bosta Francija in Anglia v 50 letih izginili.

Petnajst tisoč za pasji ugriz

Miss H. Pearl Johnson iz hotela Allerton je pretekli teden vložila tožbo za 15 tisočakov odškodnine proti Mrs. Nellie B. Rose iz Shaker Heights. Slednja ima namreč škotskega terrierja, katerega je naučila razne trike, in ko je psilec pred njo zmožnost, ga je nenadoma nekaj prijelo, da je skočil Johnsonovi v naročje ter jo nekajkrat ugriznil v nos in obraz. Poškodbe so bile tako resne, da je morala poškodovanka iskat pomoci pri plastičnem kirurgu (zdravnik, ki popravlja in krpa človeške obrazne).

(Dalje na 2. str.)

Novi uradniki

Društvo "Cleveland", št. 23. ZSZ je na svoji letni seji izvolilo sledeči odbor za prihodnje leto: Frank Glach predsednik, J. Peltz podpredsednik, Louis Rozman, ml. tajnik, Louis Rozman st., blagajnik, Joze Kočevar zapisnikar, Frank Mihelčič, John Kadunc in Adolf Mauser nadzorniki, Frank Glach zastopnik za Klub društva SND in konferenco SND, Joze Ponikvar in Louis Rozman, ml. zastopnik za skupno društvo fare sv. Vida.

Umetniška razstava

V drugem nadstropju (Club Rooms) Public Hall je v tek razstava del clevelandskih umetnikov. Nas umetnik H. G. Perušek je na tej razstavi zastopan s širimi slikami.

Letna seja slovenske posojilnice

Kot se nam poroča, bo imela naša slovenska posojilnica, St. Clair Saving and Loan Company, svojo letno sejo delničarjev dne 11. januarja, 1937 v svrhu izvolitve direktorja za leto 1937. Kakor vidite, je posojilnica spremnila svoje ime iz "The International Saving and Loan Company" v "St. Clair Saving and Loan Company" in to v smislu zakona, ki določa, da imenuje španske delavce in kmete, ki se bore za republiko in demokracijo, "United States", itd. ne sme rabiti. Na tej seji bodo delničarji izvolili devet direktorjev in sicer: tri za tri leta, tri za dve leta in tri za eno leto. Do sedaj je bil petnajst direktorjev; po novem načrtu pa se je to število znižalo na devet. Sedaj je v teku akcija za državno zavarovanje vlog in je povoljne rešitve iste pričakovati kmalu.

Adamič piše novo knjigo Pisatelj Louis Adamič, avtor knjig "Dynamite", "Laughing in the Jungle", "Native's Return", "Grandsons", "Cradle of Life" itd., nam sporoča, da piše novo knjigo, ki bo imela naslov "My America" (Moja Amerika) in v kateri bo obrav

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President

6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5311 - 5312

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznatom v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecov ..... \$3.00; za 3 meseca \$1.50
Po pošti v Clevelandu in Kanadi in Mexicu
za celo leto \$5.00
za 6 mesecov ..... \$3.25; za 3 meseca \$1.25
Za Združenje države za celo leto \$4.50
za 6 mesecov ..... \$2.50; za 3 meseca \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecov ..... \$4.00; za celo leto \$2.00

Entered as Second Class Matter April 23rd, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOV PRIVATNI KOTIČEK

DO BOŽIČA je samo še dva dni. Rojaci, ki za božič obdarujejo svojce in prijatelje, so nemara večinoma že opravili svoje božično nakupovanje. Marsikdo pa najbrž ni še opravil tega in še ugiba, kaj bi kupil svojcem ali prijateljem za božič. Tem rojakom in rojakinjam priporočam, da obišejo našega umetnika Peruška ter si ogledajo njegove lepe slike. Pri njem boste dobili za majhen denar krasno darilo trajne vrednosti. Po mojem mnenju ni lepšega darila, kakor je lepa slika, delo umetnika, lep kip ali dobra knjiga. Sam sem se že prepričal, da je človeka težko bolj razveseliti kot z lepo sliko. Poskusite še vi, ki tega še niste poskusili in videli boste, da je res tako. Mr. Perušek stanuje v prvem nadstropju Narodnega doma na St. Clair ave., kjer se nahajajo razni uradi.

* * *

TUDI NASI TRGOVCI zaslužijo vso našo oporo, to se razume. Upam, da ste to imeli pred očmi, ko ste začeli kupovati razne potrebuščine za božič. Dejstvo namreč je, da bi brez podpore naših trgovcev marsikatera naša kulturna in družabna prireditve ne bila mogoča. Naši pevski zbori, dramska društva in druge kulturne ustanove bi brez njihove podprtosti ne mogle shajati. Če bi naši trgovci čez noč odrekli svojo podporo, bi bilo naše kulturno prizadevanje resno prizadeto. Naši trgovci, podjetniki, profesionali in gostilničarji se tega zavedajo ter po svojih močeh pomagajo, dasi je to zanje dostopnik velika žrtev. Zato je naša dolžnost, da jih tudi mi podpiramo. Blago in postrežba, ki nam ju nudijo, gotovo nista slabša kot pri drugih trgovcih, v marsikaterem slučaju pa celo boljša. Čemu toraj podpirati druge trgovce, če nam naši domači prijazno postrežijo z dobrim blagom? Trgovci drugih narodnosti ne podpirajo naših kulturnih prizadevanj, kakor delajo naši trgovci! Podpirajmo torej naše trgovce, ki podpirajo nas in pomagajo našim kulturnim ustanovam vršiti njihovo važno delo!

* * *

"SLOVANOV" koncert v nedeljo se mi je prav dopadel. Močni, izvezbani glasovi in ubrano petje. Živa slika, ki je tvorila ozadje pri petju znane "Buči morje Adrijansko," je bila prav posrečena. Učinek je bil imeniten. In Nagljev orkester je izvrstno spremjal koncert in igral med posameznimi nastopi. Na splošno rečeno, mojim plebejskim in muzikalno neustrojenim ušesom je vse skupaj tako ugajalo. Moje mnenje je, da smo dobili s "Slovonom" prav dober moški pevski zbor, ki je svoj "ognjeni krst" imenitno prestal. In Jack Nagel je dober in za stvar navdušen pevovodja, ki je svojo nalogo častno rešil. Očem pa je prijala omenjena živa slika, scenerija v splošnem, posrečeno menjavanje svetlobnih efektov in na Furlanov vedno nasmehljani obraz. (Ta človek se menda sploh ne zna kislo držati?) Več pa ne bom zapisal o tem, da se ne zaletim in ne ustrelim kaktega kozla. Moja ušesa so namreč precej kmečka, muzikalne "izobrazbe" pa nimam druge kot tiste, ki sem si jo pridobil "na vasi" v zvezdnih nočeh, zato je bolj zdravo zame, da se omejam na ugotovilo, da je menil koncert ugajal. Saj zadostuje.

* * *

Da se vseh teh in sličnih neprilik otepemo, bomo rajši šli na božični večer 25. decembra v S. D. Dom na Waterloo Road. Socialistični klub št. 49 priredi plesno veselico v obliki dvorane, tako, da bo prvovrstna postrežba za stare in mlade — za žejne in lačne — za vesele in užajene.

Med odmorom v Kani Galileji se bodo godili razni čudeži in ganični prizori, kot "magic" vam bo iz prazno steklenice natolil glazek najboljše pijače.

Pridite in pripeljite vaše male, da vidijo in spoznajo zvezdo, katero jih bo vodila in odrešenje in obvarovala krvave bodečnosti.

Združimo se na božični večer v "Kani Galileji" S. D. Doma, da skupno manifestiramo mit ljudem na zemlji.

A. Skapin

UREDNIKOVA POŠTA:

Entered as Second Class Matter April 23rd, 1918	at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.	VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5311 - 5312	Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznatom v Clevelandu, za celo leto \$5.50	
za 6 mesecov ..... \$3.00; za 3 meseca \$1.50	
Po pošti v Clevelandu in Kanadi in Mexicu	
za celo leto \$5.00	
za 6 mesecov ..... \$3.25; za 3 meseca \$1.25	
Za Združenje države za celo leto \$4.50	
za 6 mesecov ..... \$2.50; za 3 meseca \$1.50	
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države	
za 6 mesecov ..... \$4.00; za celo leto \$2.00	

Entered as Second Class Matter April 23rd, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

A. Skapin

104

A. Skapin

Zakaj je skrahirala demokracija v Jugoslaviji?

Fr. Kerže je napisal v "Glas Naroda" članek, v katerem podaja kratek oris političnega razvoja v Jugoslaviji od njenega rojstva pa do današnjega dneva. Članek preveva gorka simpatija do vseh treh plemen jugoslovanskega naroda in žejava, da bi bil skoro deležen lepih dni kot mu jih je naklonila usoda, odkar je politično zdi ujen v svoji državi. S tem je pisek dal izraza čustvu, ki ga goje napram domovini slovenski naseljenci v Ameriki v splošnem. Mi sicer nimamo navade, da bi pošljali vdano brzozjavke v Beograd ali se navduševali za ta ali oni režim, ki je eventualno na krmilu, smo pa tudi prosti predsednik, mržen in strasti, ki zatruljajo odnose med Srbi in Hrvati na oni strani in tukaj, ter onemogočajo objektivno in trezno presojanje na obeh straneh. Seveda, tudi med Hrvati in Srbi se najdejo častne izjeme, toda te ne odločajo, ker v nevihti strasti se njihovih glasov niti ne sliši ne.

"Napredek"

Zahvala

V globoki hvaležnosti si štejem v dolžnost, da se zahvalim mojim prijateljicam, ki so me tako presenetile zadnji teden ob priliki mojega 50. letnega rojstnega dne. Nisem se nadejala, da bi se prijateljice spomnile te-

ga dne, toda izkazale so svojo resnično prijateljstvo in iskrenost ko so me presenetile pri Flajšmanu. Drage prijateljice, zagotavljam, vam, da mi bo ostal omenjeni večer v trajnem spominu, in da bom cenila vaše prijateljstvo kot najdražji zaklad mojega življenja.

Zahajljujem se sledenim:

Mrs. Antoinette Simčič, Mrs. Josie Močnik, Miss Mary Golob, Mrs. Rose Železnik, Mrs. Jennie Lube, Mrs. Frances Ilc, Mrs. Mary Andolek, Mrs. Pižem, Miss Frances Novak, Mrs. Agnes Zobec, Mr. Novak (St. Clair), Mrs. Zobec, Mrs. Louise Flaishman, Mrs. Frances Hečevar, Mrs. Anna Erste, Mrs. Jennie Wick, Mrs. Frances Legat, Miss Rose Gornik, Mrs. Mary Starc, Mrs. Skulky (St. Clair), Mrs. Mary Obreza, Mrs. Frances Petrovič, Mrs. Josephine Meznarič, Mrs. Louise Lenarski, Mrs. Hermima Race, Mrs. Makovec (St. Clair) Mrs. Mary Zaverl, Miss Mildred Kress, Mrs. Jennie Martinčić, Mrs. J. Zakravšek, Mrs. Stokel, Mrs. Pečenko, Mrs. Doljak, Mrs. Stolfa, Mrs. Braidič, Mrs. Candon, Mrs. Gregorčič, Mrs. Batis, Mrs. Spik, Mrs. Čebul, Mrs. Marn, Mrs. Kogoy, Mrs. Lunder Mrs. Gredence, Mrs. Mändel, Mrs. Jennie Tomačič, Mrs. Sophie Blatnik, Frank Drobnič, Vic Drobnič.

Upam in želim, da bi vsaka imela tako veselo in srečno presenečenje kot sem ga doživelja jaz. Želim vsem skupaj vesele božične praznike in prav srečno, zdravo in veselo Novo leto 1937.

Mrs. Johanna Drobnič,

1117 East 64 St.

Hrvaški problem je seveda gotovo meje vprašanje svoje stote, ampak tudi ta problem bil nikdar tako zavzel krijeven dimenzij, da ni narodne gospodarstva razjedal kakor je — to se pravi, ako bilo manj bede med ljudi. Revščina rodila poleg drugih zlih posledic tudi strasti. Hrvaški nacionalizem je v bistvu protest proti socialni bedi, je izkristaliziral v tej a- obliki, ker so nesposobni neiskreni voditelji v tem vi- ga priliko za kovanje politič- ka kapitala.

* * *

Pristopajte k Cankarjevi u-

stanovi in maročajte se na "Can-

karjev glasnik". Pokažite, da

neprednjaki ne znano samo go-

voriti, temveč tudi ustvarjati,

kadar se za nekaj zavzememo!

Pokažimo, da smo še krepki in

čili in se ne mislimo še podati

reakejti!

* * *

Ko je kralja Aleksander leta

1929 suspendiral demokratično

in prepovedal delovanje

zemenskih strank — radikalne

Srbiji, seljaške na Hrvaškem

in klerikalne v Sloveniji — kar

na sebi ni bilo slabo, da

bi bilo nepotrebitno, ako

bili na krmilu vlade držav-

ki, namesto korupnih politi-

cijev, je obenem razbil tudi

gibanje delavstva ter

utrdil baš ono, kar je o-

čudo hotel odpraviti — ple-

ni politični čut.

Na kakšni podlagi pa naj se

zdrava narodna politika bo obsegala vse plasti

Društveni KOLEDAR

DECEMBER

25. decembra, petek — Socijalistični club št. 49 ples v S. D. D., Waterloo Rd.
31. decembra — Društvo "Delavec" SNPJ priredi plesno zabavo v Jugoslovanskem Domu na West 130 in McGowan.
31. decembra, četrtek — Plesno veselico priredi pevsko društvo "Jadran" v SDD na Waterloo Rd.
31. decembra, četrtek — Silverster večer Ženski odsek SND v avditoriju SND.
31. decembra, sobota — Maškaradno veselico priredi v Slovenskem Društvenem Domu na Recher Ave, Progresivne Slovenke, krožek št. 3.
24. jan. nedelja — Workmen's Sick Benefit Society. Koncert v avditoriju SND.
24. januarja, sobota — Modern Crusaders SDZ prirede v v avditoriju SND.
24. jan. nedelja — "Carnival" — "Ivan Cankar", predstava v avditoriju SND.

JANUARY 1937

1. januarja — 10-letnica Slov. D. Doma.
1. januarja petek — Junior League SDZ. Ples v avditoriju SND.
2. januarja, sobota — Društvo "Napredne Slovenke" 137 S. N. P. J. Plesna veselica v Avditoriju SND.
3. januarja, sobota — Društvo "Cleveland", št. 126, S. N. P. J. obletnica, ples v S. N. D., na St. Clair Ave.
30. jan. sobota — Veselico priredi društvo "Soča", št. 26 S. D. Z. v zgornji in spodnji dvorani Sachsenheim, 7001 Denison Ave.
30. januarja, sobota — Veselico priredi društvo "Brooklyn", št. 135, SNPJ v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison Ave.
4. aprila, nedelja — "Carnival" — "Ivan Cankar", predstava v avditoriju SND.
13. junija, nedelja — Piknik društva "Na Jutrovem", št. 477 SNPJ pri Zornu.

riju SND.

21. februarja, nedelja — Slovenski Sokol, javna telovadba v avditoriju SND.
28. februarja, nedelja — Dramsko društvo "Abraševič", predstava v avditoriju SND.

MARC

7. marca nedelja — Louis Belle, Koncert v avditoriju SND.
- 14 marca nedelja — Soc. Zarja in Soc. stranka. Prireditve v avditoriju SND.
- 21 marca, nedelja — Jugoslovanski Pasionski Klub, pasijonska predstava v avditoriju Slov. Nar. Doma.
28. marca nedelja — Prosveni ni klub SND Mladinska predstava v Avditoriju SND.

APRIL

3. aprila sobota — 23rd Ward Democratic Club, Ples v avditoriju SND.
3. aprila, sobota — Plesno veselico priredi društvo "Brooklyn", št. 135, SNPJ v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison Ave.
4. aprila, nedelja — "Carnival" — "Ivan Cankar", predstava v avditoriju SND.

JUNE

13. junija, nedelja — Piknik društva "Na Jutrovem", št. 477 SNPJ pri Zornu.

Uradniki samostojnega podpornega društva Doslužencev

- Predsednik, Joseph Lozar; podpredsednik Louis Zakravšek, tajnik John J. Kikol, 19012 Mohawk Avenue, Kenmore 0046 W blagajnik Joseph Markovic; zapisnikar, Frank Kuhar. Nadzorniki Frank Kuhar, Martin Kostanjšek, Jacob Branislj; zastavnica, Martin Kostanjšek; zastopnik klub društva Slov. Nar. Doma, Frank Virant; zastopnik društva fare sv. Vida, Mike Klemencic; zdravnik, Dr. Kern, Dr. Oman, Dr. Perme.

Društvo "Dosluženci" je na dobrni finančni podlagi, plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore in priredi časten pogreb za umrlih bratov. Društvo ima seje vsako 4. nedeljo v mesecu, v starem poslopju Slov. Nar. Doma. Rojaki od 16 do 45 se vabijo na pristop.

DOMAČI ŽELODCI

Iznamo veliko zalogu domačih želodcev, so zelo okusni. Vsak dobi malo pokusit predno kupi. Imamo tudi izvrstne mesene klobase prav suhe, surove za jesti in bolj sveže. Pošljemo tudi po pošti. Se priporočamo za narocila. Vsak nas lahko najde, naša hiša je prav zraven tovarne.

Mr. in Mrs. John Russ
951 E. 69 St.

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želi

JUDGE
HARRY EASTMAN
JUVENILE COURT

Dva fanta
starci od 14 let naprej se vzame za svoje na farmo. Kdor jih ima ali ve za katere, naj sporoči uređništvu lista.

VABILO K IGRI

"Kastavci vrgli Kapitana u Lokvo"

katero prireditje

PRIMORCI na BOŽIČNI DAN, 25. DEC., 1936
v Knausovi dvorani, 1066 East 62nd St.
ob 3. popoldne.

Namen te prireditve je, da se pomaga po naši moči spanskim boriteljem, kateri se borijo proti fašizmu. Vstopnice v predprodaji 25c na blagajni 25c. Za ples igra P. Srovnšnik in orkester.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MR. IN MRS. JURCA

4444 WEST 130th STREET

6% pivo, vino in žganje. Odprtlo do pol treh zjutraj. Vsak petek ribja večerja. V soboto godba in ples. Dobra postrežba. Se priporočamo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM, OBISKOVALCEM INZNANCEM!

JOHN FLAISMAN CAFE

6400 ST. CLAIR AVENUE

Na božični večer, 25. decembra bomo imeli domačo zabavo in igral bo tamburaški zbor Zagreb. Vsi ste dobrodošli!

I & J SHOE COMPANY

OBUVALA ZA CELO DRUŽINO

6311 St. Clair Avenue

Želimo vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem našim odjemalcem in se priporočamo za naprej.

Postregli bomo z dobrimi obuvnimi in zmerno ceno.

MR. IN MRS. GAŠPER MLAKAR

871 EAST 67th STREET

GOSTINA

Želimo prave vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem našim obiskovalcem in prijateljem. Se priporočamo za bodoče, da nas obiščete. Postregli bomo z dobrim pivom, vinom in prigrizkom.

LETNA DELNIŠKA SEJA

Delničarjem St. Clair Savings and Loan Co. prej International Savings and Loan Co. se nazzanja, da se vrši delniška seja v pondeljek 11. januarja 1937 ob 7:00 zvečer v Slovenskem Narodnem Domu na 6417 St. Clair Ave.

Na tej delniški seji bo podano poročilo o poslovanju v letu 1936 in izvolilo se bo 9 direktorjev. Delničarji se vabijo, da se polnoštevilno vdeležijo te delniške seje.

ODBOR.

DELNIŠKA SEJA

DRUŽBE

The American Jugoslav Printing and Publishing Co.
(ENAKOPRavnost)

se vrši

V NEDELJO, 24. JANUARJA, 1937

v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd.

V zgornji sejni dvorani št. 3. Pričetek ob 2. pop.

Delničarji so vabjeni, da se polnoštevilno udeležijo iste.—TAJNIK.

JOHN PROSTOR

URAR IN TRGOVEC Z URAMI

15701 WATERLOO ROAD

Vošči in želi vesel Božič in srečno Novo leto vsem rojakom, prijateljem, znancem in sorodnikom v Zedinjenih državah Amerike, kakor tudi v starji rojstni domovini. ZDRAVSTVUJTE!

Carica Katarina

Zgodovinski roman

pred nami in je utonila v vod- garju Orlovu, ki je bil popolno celici Petro - pavlovske trdnjave.

To ime je dobila hčerka carice Elizabete zato, ker jo je vzel za svojo neki nemški plemič. Mnogo važnih vzrokov je bilo, da so odstranili deklico z dvora in jo spravili v Nemčiji na varno.

— Kaj vam je, knez Orlov? — reče carica Katarina. — Vi se tresete! Tako strašno ste prebledeli! — Ali se morda ne počutite dobro?

— Da, da — čutim, kako sem slab —

— Tedaj končajmo s tem zanimivim razlaganjem, vzklikne carica Katarina, — povejte nam razločno in popolnoma enostavno, moj dragi grof Panin, kako se imenoval tisti mladi artillerijski poročnik? Kako se imenuje tisti, ki je bil ljubimec pokojne carice Elizabete in oče te Klarise Pineberg, ki je sinoč utonila v vodni celici Petro-pavlovske trdnjave?

Panin je nekaj trenutkov odlašal s svojim odgovorom, potem pa je dejal s svečanim glasom:

— Dokazano je in brez dvoma, že tudi res, da je bil oče to pokojnice, ki leži tu v postelji, oče tiste Natalke, ki je bila hčerka pokojne cerice Elizabete — nedanji artillerijski poročnik Gregor Orlov, poznejši knez Gregor Orlov!

Strašen krik je pretresel spalnico.

Tako za tem pa je nekaj zamolklo udarilo ob tla — knez Gregor Orlov je padel na tla poleg postelje.

— To mi je žal, — reče carica Katarina zasmehljivo, vsaknjena beseda pa je bila ostra kakor puščica, — zares, zelo žal mi je, kajti če bi bila to vedela prej, bi bila dala to zapoved krom drugemu, — če bi bila le slutila, da je ta upornica vaša hčerka, bi bila poslala koga drugega v Benetke z nalogom, naj jo ujamame in pripelje v Rusijo!

Pa je zares strašno, če zvabi oče svojega lastnega otroka s prevaro in z zvičajo na krov vojne ladje in jo sam izroči njenim krvnim sovražnikom, še strašnejše pa je, če jo sam pripelje v vodno celico Petro-pavlovske trdnjave! Proklet je oče, če izroči svojega lastnega otroka njegovim krvnikom!

— Strašno! zaječi knez Gregor Orlov. — To je kruto — strašno — kruto!

Orlov se z obema rokama uđari po čelu.

Potem pa se zgrabi za lase in začne puliti črne, sedaj že malo posivele kodre.

Sedaj vas nečemo motiti v vaši veliki in upravičeni bolesti, moj dragi knez Orlov, — reče carica Katarina, — takoj bom odšli iz vaša palače. — Ne, nikar se ne dajte motiti, — kar ostanite pri svoji mrtvi hčerkki, — temu mrtvemu truplu boste imeli marsikaj za povedati, tudi odpuščanja ga boste najbrž prisili.

Zbogom, Orlov, — nadaljuje carica Katarina in stopi h

ZA PRAZNIKE

se priporočam gospodinjam za nakup grocerijskih potrebščin, zelenjave in sadja v naši trgovini.

G. M. KABAY

6507 ST. CLAIR AVENUE
Slovenska grocerija

Ti si srečna, sedaj si se u-

mirila, — sedaj si mrtva, — nisi več na tem svetu, — mene pa se čaka strašna odločitev! — Oh, jaz sem še tisočkrat nesrečnejši od tebe!

Knez Gregor Orlov prime njene mrzle in otrple roke.

Zagleda se v njene mrtve oči in opazuje plemenite poteze njenega obrazu, katere je strašna smrt že skoraj izbrisala.

— Mrtva, — mrtva je! — zavpije Gregor Orlov. — Oh hčerka moja, dete moje, — moj edini otrok, — zakaj te nisem prej našel, zakaj nisem prej odkril, da se pretaka po tvojih žilah moja kri?

Oh, prokleta narava, kako kruto in peklensko si se igrala z menoj. — Kaznovala si se s slepoto, postal sem krvnik svoje lastne hčerke! Prokleta bodi, tisočkrat prokleta!

Pa pripovedujejo ljudje, da obstaja glas narave, — da pripoveduje človeku srce, kdo mu je blizu. —

Vse to ni res, — vse to je laž, — podla laž!

Narava ni dobra, — ona je hudobna, škodoželjna! — Narava loči ljudi, namesto da bi jih družila!

Knez Gregor Orlov se je zopet zagledal v prekrasni obraz svoje hčerke, na katerem se je še vedno zrcalila izredna lepota in sladka dražest.

— Da, carica se mi strašno maščevala, — je zavpil Orlov, — to je bilo maščevanje, kakršnega si more izmisliš samo ena ženska na vsem svetu, ta ženska pa se imenuje carica Katarina!

Kako se mu je rogal s tem, da je položila njegovo mrtvo hčerko ravno v tisto posteljo, v kateri je carica Katarina tako mnogokrat ležala sama v njegovem naročju.

Orlov vstane, — po sobi se je opotekal, kakor da bi bil pijan. V palači je bilo vse tiho. Orlov je prisluskoval.

Ali je carica že odšla z grofom Paninom in z majorjem Subovom? Ali pa se morda še nahaja v palači?

Oh, kako je bilo njemu to sedaj vseeno! — Sedaj mu ni bilo več na tem, da bi se izprševal, če si je zopet pridobil Katarinino naklonjenost ali ne.

Naj vlad Rusiji Subov, — naj bo Aleksander Potemkin tudij v naprek njen miljenec, — naj ima dvajset ljubimcev, če hoče, njemu je bilo to sedaj polnoma vseeno!

Gregor Orlov se glasno zameje, ko se je spomnil, kako je bil še pred nekoliko urami ljubousmen.

Sedaj se je čutil uničenega in izgubljenega, — včeraj je bil še veseljak, popival je in se šalil, danes pa je bil najnesrečnejši človek v Rusiji.

Knez Gregor se vrne k postelji, zopet se zagleda v obraz svoje mrtve hčerke in bridko zahiti.

— Hčerka moja, — hčerka moja, jaz sem te umoril! — vzklikne Gregor Orlov nežno.

Ko pa se je spomnil na to, da bi bilo lahko vse drugače, če bi

bil Klariso ob pravem času spoznal, je skoraj znored, — tako težko mu je bilo pri srcu.

Sedaj je vedel, kakšno hrepenje mu je polnilo srce, sedaj mu je bilo jasno, zakaj ni nikdar mogel najti miru.

Pogrešal je ljubezen, pravo in iskreno ljubezen otroka; lahko bi jo bil imel, pa je bil sam kriv, da je izgubil.

Gregor Orlov stisne pest in se udari z njo po čelu, kakor da bi si hotel s tem udarcem razbiti lobano.

Oh, mar ni delal, kakor največji podlež, kakor najbolj brezvesten lopov

Leži je ob nogah te carice, prosačil je za njeno ljubezen, prizadeval si je, da bi si osvojil njeno srce, hotel je vladati njeni muhavosti in streči njen željam.

Potem pa — živel je in ljubil na tisoče in tisoče blodnic, ljubil je najlepše žene države, vsačko je hotel imenovati svojo, za svojega otroka pa ni skrbel.

Klarisa je morda živila v revščini in pomanjkanju, on pa je sedel pri bogatu obloženih mizah in se gostil, — medtem ko se je on vozil po petrograjskih ulicah v bogato pozlačeni uniformi, je morda njegova hčerka komaj zakrivala svojo goloto z ubogimi cunjam!

— Zgrešeno živiljenje, — zavpije knez Gregor Orlov, — ugrabljeno živiljenje, — toda kdo — kdo mi ga je ugrabil?

— Katarina!

Proklet naj bo tisti trenutek, ko sem se seznanil z njo; prokleta bodi moja suženjska narava, ki ji je tako slepo služila. Česa vsega nisem storil zanj?

Lagal sem, varal, kradel, ropal in ubijjal, — s svojimi lastnimi rokami sem zadušil carja!

— Proklete roke, — in Orlov začne s strašnimi pogledi motriti svoje skrčene prste, — proklete roke, zakaj se še premikata?

Mar bi bile postale takrat trde, hrome! — Zločinske roke niste vredne, da bi se še nahajale na človeškem telesu.

Gregor Orlov porine desno roko v usta, potem pa stisne zobe, kri je brizgala iz globoke rane.

Sedaj zagleda kip iz rdečkega marmorja, ki se je nahajal ob steni in je stal na dragocenem podstavku.

To je bil kip carice Katarine. Krone na glavi se ji je svetila, na njenem obrazu je počival veličasten smehljaj, — ta kip je bila umetnina najvišje stopnje.

Carica ga je naročila za Orlova pri nekem znamenitem francoskem kiparju, ki je prišel iz Pariza v Petrograd, da bi izdelal iz marmorja doprsni kip slavne ruske carice.

Katarina je darovala to umet-

nino svojemu ljubimu Gregorju Orlovu, ki jo je postavil v spalnico, v kateri sta preživel divja zver.

Z izbuljenimi očmi je gledal mrzli marmor, — stisnil je zobe in iztegnil jezik, potem pa —

Ko je knez Gregor Orlov zaledal ta kip je planil kakor

Orlov s strašnim glasom, — ženska, — sedaj te vidim kakšna si prav za prav. Sreča iz morja, ali moreš čutiti? Ali veš kaj je ljubezen?

(Dalje prihodnjič)

Božična darila

Priporočamo sledče:

PHILCO IN RCA RADIJ

MAYTAG PRALNI STROJ

LIKALNI STROJ

WESTINGHOUSE LEDENICO

WHITE ŠIVALNI STROJ

ROYAL ČISTILEC

UDOBNNE STOLE

SKRINJE IZ CEDROVINE

VOZIČKE ZA DOLIKE

OTROŠKI BREAKFAST SETI

OTROŠKE MIZICE

SVETILKE ZA VSE POTREBE

To je samo nekaj stvari izmed tisočerih predmetov, ki jih lahko kupite pri nas.

Naše cene so najniže

Naša kvaliteta je najvišja

NAŠI POGOJI SO NAJBOLJŠI

Imamo naše 1937 koledarje pripravljene za razdajo brezplačno.

A. GRDINA IN SINOV

6019 ST. CLAIR AVE.—HEnd. 2088 15301 WATERLOO RD.—KEn. 1235

Naše prodajalne bodo vsak večer odprte do božiča.

PUBLIC CLOTHES CO.

6301-3 ST. CLAIR AVE. vogal E. 63rd St.

nasproti kopališča

EKSTRA DENAR ZA VAŠE BOŽIČNO NAKUPOVANJE

če kupite in prihranite denar na

TEJ VELIKI ZAKLUČNI RAZPRODAJI

● RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA ●

ZASTONJ! ZASTONJ! ZASTONJ! ZASTONJ! ZASTONJ!

Krasno božično darilo zastonj z vsako obleko, površnikom, suknjo, ki se

kupi pred božičem. Hitite! Hranite denar!

SUKNJE

Odpri zvečer do sedmih v soboto do desetih zvečer

DEŠKE OBLEKE

od

\$5.95

DEŠKE SUKNJE

od

\$5.95

Moške delovne hlače 95c

Hitite, hitite! Ne čakajte!

Kupite sedaj! Hranite!

Novi sportni modeli.
Tudi krasni konzervativni

Vse oblike, vse mer.

12.95

OBLEKE

Za moške in fante

vse mere

ENO ALI DVORSTNE

RAZPRODAJA

<p